

نوشته صوفی کریم فیضانی

احزاب التحریر

تعريف قبل از وفات شیخ تقی الدین نبهانی: حزب التحریر حزبی سیاسی و اسلامی است که هدف اصلی آن بازگرداندن خلافت اسلامی در تمام سرزمینهای اسلامی واز دست رفته اسلامی می باشد. این هدف گذاری اندیشه اساس تغییر در این مکتب می باشد که اجتهادات شرعی بسیاری را صادر نموده است. افکار و اندیشه این حزب مورد انتقاد یک تعداد از دولتها اسلامی و علمای مسلمین فرارگرفته است. در افغانستان این حزب در سال 2004 تأسیس گردید. وسومین مخالفین حکومت آقای کرزی خویشرا اعلام نمود. این گروه در ولایت کابل کاپیسا و بدخشان ریشه دوانیده است. این گروه مخالف دیموکراسی، مخالف نظام جمهوری، مخالف پارلمان لویه جرگه، قانون اساسی، انتخابات میباشد. در اساس نامه و برنامه این حزب خیلی دقت بکار رفته است. از قتل و خشونت در برابر مسلمانان ندرتاً یاد گردیده است. تا فعلًا در افغانستان 110 حزب رسمیت داشته فعالیت آنها قانونی است.

حزب التحریر افغانستان یک حزب غیر رسمی دارای فعالیت مخفی و افراد مظنون آنها تحت تعقیب پولیس و خاد قرار دارند. پخش اخبار و اعلان تحریمات آنها زیاده در شب بواسطه پخش شب نامه ها صورت میگیرد. مردم این حزب مشابه سایر احزاب اسلامی و طالبان است. در کشورهای عربی اعضای این حزب اکثرًا افراد با سواد بوده بجز از بعضی دولتها مردم عادی را کدام خطری تحدید نمی نماید. ولی در افغانستان پاکستان هرچه که وارد شد مردار میشود واز آن برای خشونت بالخره برای قتلها استفاده خواهد شد. لازم بود دولت کرزی صاحب این حزب را حمایت نموده از

پیش روی آنها بنفع دیگران جلو گیری نموده بنفع وطن از آنها استفاده نمی‌نمود. در غیر آن این گروه غرض بقا خود حتماً بطرف طالب و حزب اسلامی رفته در چنگال پاکستانی خواهد افتادند.

تعريف فعلی: حزب التحریریک طرح و حرکت مخفیانه است که بمنظور بی امن ساختن و انهدام سلطنت های صلح دوست کشورهای آسیای میانه و ایغورستان وارد صحنه گردیده است. غربیان توقع های زیاد از حزب این حزب در کشورهای آسیای میانه دارد.

به عباره دیگر حزب التحریر از مناطق اعراب نشعت نموده پس از موفقیت در کشورهای آسیای میانه پاشان میگردد یا اینکه توسط امریکا و کشورهای غرب در همان کشورها بنام تروریست دفن میگردد. هدف دومی این احزاب جلوگیری از پیشرفت کشور ایران در عقاید جوانان کشورهای آسیای میانه از طرف اهل سنت و وهابیت می باشد. این حزب در روسیه و کشورهای آسیای میانه مخفیانه خیلی رشد نموده است. کریم اوفر رئیس جمهور ازبکستان هر نوع فعالیت این حزب را ممنوع قرار داده مورد پیگرد پولیس واستخبارات ازبکستان (SMB) قرار دارد. احتمال زیاد می رود این حزب در گوشہ وطن ما مراکز تعليمات خود را آغاز نمایند و موجب نا آرامی جدید منطقه گردند. کشورهای غربی و متعدد عربی درین مقصد باهم وجه مشترک دارند. درین حزب به هزاران مسلمانان شریف و خدا دوست نا دانسته روزانه شمولیت را حاصل مینمایند.

غربیان توسط پاکستان حزب اسلامی گلبین حکمتیار و طالبان را تقویه نمودند تا بدین وسیله به کشورهای آسیای میانه تسلط دریافت نمایند ولی نشد یا اینکه وظیفه آنها در همان نقطه ختم شد. بسیس دوست خود کرزی صاحب را بالای کرسی نشاندن بلاخره اینهم بد شمن تبدیل گردید . با وجود این قدر قوای امریکایی در افغانستان میباشد کرزی صاحب با کشور ایران قرار داد امنیتی را علیه امریکا امضا نمود. قبل از نوشتهای خود ذکر نموده بودم که استخبارات غرب قدرت اینرا دارد که از دشمنی دشمن بنفع خود استفاده نمایند. خوا با دشمن قضیه را افشا کند و یا مخفی نگه دارد. فقد یک یا دو اجنبی کار است که این هزاران مخالف خود را بنفع خود بچرخاند. در سالهای 1992 غربیان تلاش نمودند تا با روی کار آمدن رئیس جمهورهای میانه رو درین کشورها محل یابند تا

از آنجا به پیشروی آغاز نمایند متأسفانه در تاجکستان ترکمنستان و قرقیزستان رئیس‌های جمهور تغیر کرد ولی نظام تغیر ننمود و با بودن دولتهای قوی نمیتوان نظام را تغیر داد و آنها را در کنترول داشت. ضرور است نظام سیاسی دگرگون گردیده دولتهای ضعیف و محتاج ساخته شود. مردم کشورهای آسیای میانه همه مسلمان هستند. ساختن چنین دولت محتاج و نظام سیاسی تدروی توسط تدبیر روان اسلامی هردو هدف را بر آورده خواهد ساخت. با بیان آمدن نظام تدروی طالبی جنگ پیشه شده افراد باعلم و دانش که اهل کار است فرار می‌کنند. در مرامنامه حزب التحریر نوشته شده است که این حزب بودن سایر دینها و ملتیهای غیر مسلمان را در جامعه خود نمی‌خواهد پس درینصورت خطریست برای میلیونها روس که درکشور آسیای میانه زندگی دارند.

تأسیس حزب التحریر و شخصیت‌های برجسته آن در ممالک عربی

مؤسس آن شیخ تقی الدین نبهانی (1909 - 1979م) فلسطینی، متولد روسیه اجزم در شهر حیفا بود. وی تعلیمات ابتدائی خود را در زادگاهش بسر رساند سپس به فاکولته الأزهر مصر رفت و تحصیلات عالی خویش را در شهر قاهره به پایان رساند. وی پس از تحصیل دوباره به فلسطین برگشته بصفت استاد و بعداً قاضی در یکی از شهرهای فلسطین شامل وظیفه گردید. به دنبال آفتهای جنگ در سال 1948م به همراه خانواده زادگاه خود را به قصد بیروت ترک کرد. پس از آن به صفت عضو دادگاه استیناف شرعی در بیت المقدس منصوب شد. بعد از آن هم به حیث استاد در پوهنتون اسلامی عمان مشغول به کار شد.

در سال 1952م حزب التحریر را تأسیس نموده و به فعالیت خود آغاز نمود. او کتاب‌ها و نشریاتی را منتشر ساخت که از جمله سرچشمه‌های اصلی فرهنگی حزب به شمار می‌آیند. او مدتی بین کشورهای اردن و سوریه و لبنان در رفت و آمد بود تا آن که در بیروت وفات کرد، و همانجا دفن شد. پس از آن دوستان او راه اورا تعقیب نمودند. بعد از وفات نبهانی، ریاست حزب را عبدالقدیم زلوم به عهده گرفت که متولد شهر الخلیل در فلسطین و صاحب کتاب "هکذا هدمت الخلافة" بود. به تاریخ 19/10/1378هـ- قمری شاخه این حزب در لبنان توسط علی فخر الدین - طلال البساط -

مصطفی صالح - مصطفی النحاس - منصور حیدر، شاخه این حزب تأسیس گردید. در اردن مسئولیت شاخه این حزب را شیخ احمد داعور به عهده داشت. در سال 1969 و به دنبال اقدام حزب برای بدست گرفتن قدرت در آن جا دستگیر شد و حکم اعدام علیه او صادر گردید که بعداً این حکم لغو شد. در ماه آگوست 1984م از احضار سی و دو نفر از منتبین به حزب تحریر به دادگاه مصر خبر داده شد و اعلام گردید که رؤسایی که به آنان اتهام فعالیت جهت براندازی نظام زده شده افراد زیر هستند:

- عبدالغنی جابر سلیمان "مهندس" - صلاح الدین محمد حسن "دکترای شیمی" هر دو ساکن شهر نمسا، - - کمال ابولحیه "دکترای الکترونیک" اهل فلسطین و ساکن آلمان فدرال و - علاء الدین عبدالوهاب حاج دانشجوی دانشگاه قاهره. عبدالرحمن مالکی: دارای ملیت سوریه‌ای و از شخصیت

های بلند در حزب و صاحب کتاب "العقوبا" میباشد. به دلیل تدابیر شدید امنیتی که بالای این حزب تحملی است شناسایی مکان زندگی شخصیت های کلیدی و بارز این حزب بسیار سخت است.

گسترش سازمانهای این حزب در جهان

حزب التحریر فعالیت هایش را در ابتدا در اردن، سوریه و لبنان مرکز ساخت و سپس آن را در سرزمین های مختلف اسلامی گسترانید و درین اوخر فعالیت آن به اروپا و خصوصاً به کشور انگلیس اتریش و آلمان نیز رسیده است. قوی ترین مرکز این حزب در کشور انگلیس است. دولت انگلیس برای آنها فعالیت شانرا مجاز دانسته است. این حزب یک نشریه ی هفتگی را نیز به نام "الحضاره" در بیروت منتشر می سازد. این حزب در افغانستان پاکستان و کشور های آسیای میانه چین و روس ریشه دوانیده است. حزب نواحی را که در آن کار می کند "ولایات" نام گذاری نموده است. در هر ولایتی یک هیئت خاص به نام "لجنة الولاية" کار را بر عهده دارد و هر ولایتی از (10-3) عضو تشکیل گردیده است.

اندیشه ها و اعتقادات حزب التحریر

دعوت این حزب به خاطر داشتن اندیشه ی اهل سنت و جماعت از محدوده احزاب و جماعات اسلامی دور نمی اندیشد. هدف این حزب بازگرداندن حیات و زندگانی اسلامی ابتدا در سرزمین های عربی و سپس در سایر کشور های اسلامی و گسترش آن در دیگر کشور ها بوسیله ی امت اسلامی و از طریق برپا نمودن حکومت اسلامی می باشد.

مشخصات اصلی این حزب که بر ان تکیه دارد مرکز بسیار زیاد بر جنبه های فرهنگی و تکیه نمودن بر آن در راستای پدید آوردن هویت اسلامی و ایجاد یک امت اسلامی می باشد. همچنین این حزب به شدت در پرورش بعد فرهنگی در بین اعضای خویش تاکید دارد.

مرکز این حزب بر بازگرداندن اعتماد به دین اسلام از طریق فعالیت های فرهنگی و سیاسی میباشد.

فعالیت های فرهنگی: تربیت جمعی ملیون ها انسان، براساس فرهنگ و تربیت اسلامی صورت پذیرفته و حزب را وامی دارد تا در پیش اپیش ملتها قدم برداشته و رسیدگی و پاسخگویی به مجادلات و پرسش ها و شکایات آنان نموده و پشتیبانی از آن ها را به عهده گیرد تا از این طریق آنان را با اسلام پیوند دهد".

فعالیت های سیاسی: این حزب تلاش دارد تا فعالیت خود را در برابر وقایع و پیشامدها از دید بخشیده در هر وقایع وحادثه مداخله نموده از طریق اظهار حقایق صحت و راسی اندیشه و احکام اسلامی را در گوش مردم برسانند تا مردم به آنها جلب گردد. مثلاً در انتخابات ریاست جمهوری افغانستان اینها مداخله نموده رای دهی را منوع اعلام نمودند و در مورد از طریق شب نامه ها و غیره وسیله تبلیغاتی دلایل خود را بیان نمودند. آنها خلیفه و حکومت ثابت را شرعی میدانند.

این حزب شیوه ی وصول خویش را از روی مناظر می بیند بدین معنی که هر اجتماعی از مردم در بین دو دیوار ضخیم زندگی مینمایند. یک طرف دیوار عقیده و تفکر و طرف دیگر دیوار عادات و

شیوه های زندگی مردم است که ارتباطات میان آنان را سامان می بخشد. بنابراین اگر قرار باشد جامعه ای را از طریق خود اعضاپیش متحول ساخت باید هجوم بر دیوار بیرونی (یعنی حمله بر اندیشه ها و افکار) که منجر به جدال اندیشه ها می گردد متمرکز نمود. این کشمکشها و جدال اندیشه ها مولد افکارگرددیده اولًا موجب بروز انقلاب فکری و سپس موجب انقلاب سیاسی می گردد. این حزب مراحل مختلف که باعث ایجاد ، تغییر و تحول در جامعه انسانی میگردد . به سه مرحله خلاصه نموده است.

*مرحله ي اول: زورآزمایی فکری، که از طریق تعالیم و پرورش های ارائه شده توسط حزب شکل می گیرد.

*مرحله ي دوم: انقلاب فکری، بواسطه تماسهای های بین حزب و جامعه ي موردنظر از طریق فعالیت های فرهنگی و سیاسی صورت می پذیرد.

*مرحله ي سوم: به دست گرفتن کامل حکومت، از طریق اراده امت.

از دیده این حزب باید در مرحله ي سوم از رئیس دولت، جمعیت، بزرگ قبیله، سفیر یا کسی مانند آن درخواست کمک نمود.

در ابتدا این حزب معیاد را برای کسب قدرت توسط خویش تعین نموده بود یعنی از زمان تاسیس الی سیزده سال این حزب بتواند قدرت را بدست آورد ولی پس از چند سال مبارزه این میعاد را به یک دوره سی ساله تمدید نمود ولی با آنهم موفق نگردید. این حزب عقیده راسخ بروح ندارد و به آن با یک دیدگاه عقلگرایانه نگاه کرده و عقیده دارد: "در درون انسان امیال روحانی و آرزو های جسمی وجود نداشته و هر چه هست نیازها و غرایزی است که باید سیر شود."، و نیز می گوید: "زمانی که این نیاز های بدنی و غرایز موجود از طریق دستورات الهی سیر و اشباع گردد، روح را اشباع می کند و چنانچه بدون قاعده و دستور یا با دستوری جز دستور الهی به آن نیازها رسیدگی شود تنها یک اشباع و سیری مادي و بدنی بوده و به تباھی و شقاوت انسان می انجامد".

به عقیده ي شیخ تقی الدین چالشهای که در تشکیل حکومت اسلامی بروز میکند قرار ذیل اند:

1. وجود اندیشه ها و افکار غیر اسلامی و هجوم آن ها بر جهان اسلام.

2. وجود پلانهای آموزشی مبتنی بر تدریس که توسط استعمارگران بنانهاده اند.

3. دوام دادن تطبیق پلانهای آموزشی بنوع دلخوا که استعمار بنا نموده است .

4. بزرگ نمایی درباره ي برخی علوم فرهنگی و شماردن آن ها در زمرة ي علوم و دانش های جهانی.

5. موجودیت جوامعی غیر اسلامی که در جهان اسلام زندگی مینمایند.

6. موجودیت فاصله بسیار میان مسلمانان و حکومت اسلامی، بخصوص در سیاست مملکت داری و سیاست های اقتصادی، باعث می شود که مسلمانان تصویر ضعیف و نادرستی را از زندگی اسلامی داشته باشند.

7. وجود حکومت هایی در سرزمین های اسلامی که بر اساس دموکراسی بنا شده و نظام سرمایه

داری را بر مردم تحمیل می کنند.

8. رأی گیری مردم از روی احساسات ملي گرایانه، قوم گرایانه و سوسياليستي ناشي باشد .

9. اين حزب اعضاي منصوب به خود را از داشتن اعتقاد به عذاب قبر و ظهر مسيح دجال منع کرده و به نظر آن ها کسي که به اين مسائل اعتقاد داشته باشد مرتكب گناه شده است.

10. به عقیده ي بزرگان حزب باید از وارد شدن به محوطه امر به معروف و نهی از منکر خودداری کرد، زیرا هنوز مراحلی از کارها و فعالیت ها برای رسیدن به آن مانده است و گذشته از آن امر به معروف و نهی از منکر زمانی قابل تطبیق است که دولت اسلامی در آن کشور تاسیس گردد.

این حزب دارای قانون اساسی است که از 187 ماده تشکیل شده که برای حکومت اسلامی موردنظر آماده نموده است.. قانون مذکور دارای شرح کاملاً مفصلی میباشد.

نقایص که در این حزب از دیدگاه اسلام و جهان روز دیده میشود

1. اهداف این حزب یک حرکت فکری بوده در تمام جامعه قابل تطبیق نیست.

2. مسائل مربوط به دعوت اسلامی و جذب کفار به اسلام ذکر نشده

3. تمرکز بر جنبه های فكري و سیاسي و نادیده گرفتن جنبه های پرورشی و روحی.

4. سرگرم شدن افراد حزب به مجادله و کشمکش با تمام دیدگاه های اسلامی دیگر.

5. اهمیت دادن بیش از اندازه به عقلانیت در پایه ریزی شخصیت فردی و در جنبه های اعتقادی . آزاد ساختن از اوامر امر به معروف و نهی از منکر در حال حاضر .

6. کسب قدرت

7. محدودیت در اهداف و اکتفا نمودن به برخی از اهداف و برنامه های اسلامی و دست کشیدن از برنامه ها و سازمانهای بین المللی ، سازمان ملل وغیره نهادهای بشری .

8. دشمنی با همه ي جمعیت ها و سازمان ها و دولتهاي که بر سر راه شان باشد و درگیر شدن با آن ها با انواع حملات و تحمل زندان و حبس های دائمی و موقت. اجرای فعالیتهای های سری و قصد آن ها برای رسیدن به قدرت باعث پدید آمدن ترس و واهمه در دستگاه های دولتی گردیده منجر به برخورد شدید بین دولتها و این حزب میگردد.

نقایص در مسائل فقهی:

این حزب فتوا و احکام فکری عجیب را به پیروان خود صدور نموده است که در تطبیق نشر و تبلیغ آنرا وا داشته است.

منع تماشای تصاویر عریان .

منع بوسیدن و دست دادن با زنان بیگانه چه با شهوت و چه بدون شهوت باشد.

جایز شمردن اینکه زنان دامن و پتلون بپوشند

جایز دانستن پرداخت جزیه از سوی یک دولت مسلمان به یک دولت کافر.

جایز شمردن شرکت در جنگ زیر پرچم شخصی که دست نشانده و تطبیق کننده برنامه های یک دولت کافر است، بخصوص ایامیکه جنگ با کفار باشد .
ساقط شمردن نماز بر فضانورد مسلمان.

عقیده به ساقط شدن نماز و روزه از کسی که در دو قطب شمال و جنوب زندگی می کند .
کسی که با محارم ابدی اش ازدواج نماید به حبس ده سال محکوم گردد و بس
دادن حق عبور از کانال های آبی از جمله کانال سویس بتمام کسانیکه بخواهند عبور و مرور نمایند

ریشه های فکری و عقیدتی حزب

- مؤسس حزب دارای افکار قوم گرایانه بود؛ چنانچه در سال 1950م کتابی را تحت عنوان "رسالة العرب" منتشر ساخت و در آن حق اولیت دولت اسلامی را در سرزمین های عربی و سپس در سرزمین های اسلامی بیان نمود. نبهانی در سرآغاز کار خویش با اخوان المسلمين در اردن ارتباط محکم داشت، در دیدارها و سخنرانی ها آنان شرکت می نمود دعوت آنان را می پذیرفت و مؤسس آن را یعنی شیخ حسن البنا را ستایش مینمود. لیکن پس از مدتی فعالیت و حرکت حزب خویش را به صورت مستقل از لحاظ تاسیس مشابه با اخوان اعلام کرد. بسیاری از او خواستند تا از این عملکرد دست بکشد از جمله استاد سید قطب هنگام دیدار از قدس در سال 1953م، با وی گفتگو و مجادلات زیادی نمود ولی او نپذیرفت .

منابع

1. سایت حزب تحریر افغانستان

2. حزب تحریر در ویکی پیدیا بزبانهای فارسی و انگلیسی

3. مترجم قسمت زیاد این مقاله برادر ایرانی بنام مسعود میباشد. سایت نوار اسلام

IslamTape.Com